

איניש עם יו"ד

ילדותינו ו' עמוד 151 (מהדורה חדשה)

הסיפור היפה שקראתם מחולק לשנים,
כאשר החלק הראשון מהווה פיתוח ורקע לחלק השני שבו פרושה העלילה

עבודה א'

העלילה	הרקע
<p>* חלופי דברים בין הדברים לדוגמא: פנה ר' צבי מיכל ובקשו שיוותר הפעם דוגמאות נוספות: _____ _____ _____</p>	<p>* תארים רבים ומליציים - לדוגמא: עיר אצילית ונכבדה דוגמאות נוספות: _____ _____ _____</p>
<p>* מופיעים שמות של הדמויות לדוגמא: רבי צבי מיכל שפירא דוגמאות נוספות: _____ _____ _____</p>	<p>* ביטויים! לדוגמא: על כל פנים שפוכה נהרה דוגמאות נוספות: _____ _____ _____</p>
<p>* הפעלים והתארים מופיעים בלי יחיד לדוגמא: חושש הוא, לא הבחין דוגמאות נוספות: _____ _____ _____</p>	<p>* הפעלים והתארים מופיעים בלי רבים לדוגמא: עקרות רבות עזבו דוגמאות נוספות: _____ _____ _____</p>

הסיפור מתרחש בירושלים, שמכונה "ירושלים של מעלה" על שום קדושתה, צניעותה, וחיי התורה והוראה שפכו בה בכל העת בתקופה ההיא לפני כ- 100 שנים.

נסקור בקצרה את "ירושלים של מעלה"

המצב המדיני : סוף שלטון הטורקי (מכונה גם השלטון העות'ומני) ותחילת שלטון האנגלים (המנדט הבריטי), אלו גם אלו, הכבידו עולם על יהודי ארץ ישראל.

המצב הכלכלי : עניות מרובה, דלות ומחסור, תושבי ירושלים חיים בתנאים עלובים ביותר ומסתפקים במועט.

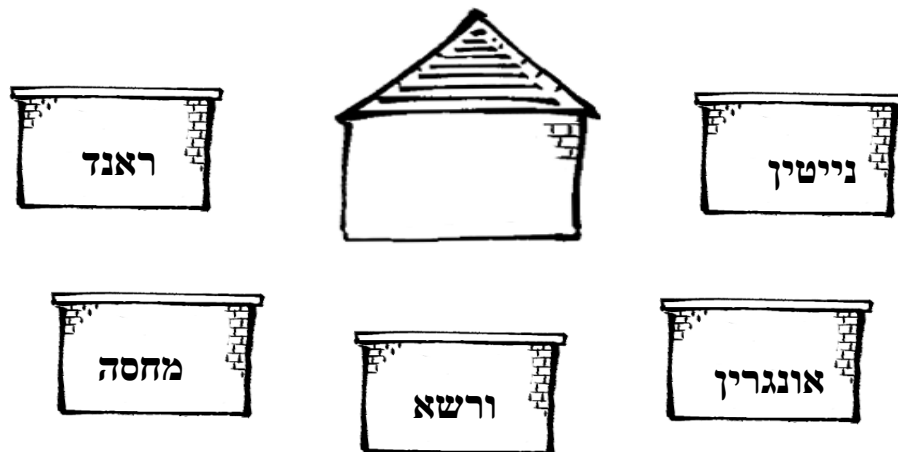
המצב הרוחני : פריחה, העדה רובה ככולה תלמידי חכמים ובעלי מלאכה. כולם אנשים יראים, שמדקדקים במצוות, ורבים הם גדולי התורה, ראשי ישיבות, אדמו"רים, דיינים ורבנים המנהיגים את "העדה החרדית" ביד רמה.

שאלה למחשבה ולדין:

כיצד אפשר להבין את הניגוד שבין המצב המדיני והכלכלי למצב הרוחני?
האם יש לכך דוגמאות נוספות בהיסטוריה של דברי ימי העם היהודי?

עבודה ב'

מהי המילה המתאימה לכל המילים המופיעות סביב למסגרת ?

בציור שבמעמ' 152 נראת השכונה "בתי ראנד" התבוננו בציור שימו לב לפרטים, וכתבו תאור קצר על השכונה. לעזרתכם: התייחסו לתלבושת, הבתים, החלונות, המדרגות, השער המוביל... לסמטה... ל...
תאור השכונה: _____
_____
_____

עבודה ג'

שאלות הבנה וידע

- * על איזו הלכה הסתמך רבי צבי מיכל שפירא?
- * מהי התמיהה בלבו של ר' צבי מיכל שפירא ומה ההתלבטות שעומד הוא בפניה?
- * מי נגש להתפלל לפני התיבה ומדוע?
- * מה היתה הטעות בתפילה ומי הבחין בה?
- * מדוע עבר בקהל רחש - לחש של השתאות ומבוכה?
- * אילו ממדותיו של ר' יוסף חיים זוננפלד מתגלות בסיפור?
א. במעשה הויתור שלו
ב. בהסבר הטעות של ר' צבי מיכל שפירא
* מהם הפסוקים שלהם גימטריה שווה?
* ר' יוסף חיים זוננפלד השתדל כל ימיו להסתיר את גאונותו וגדלותו, מדוע התגלתה זו דוקא בפורים?

קראו את הסיפור הבא. כיצד הוא קשור לסיפור שלנו? :

צנוע ובורח מן הכבוד היה רבי יוסף חיים זוננפלד, עד שגם רבו, המובהק ר' יהושע לייב דיסקין, לא ידע על גדלותו האמיתית. ביום הפורים נהגו גדולי תלמידי החכמים שבירושלים להקבץ ליד שולחנו של הרב מבריסק ולעסק בתורה, היה זה עונג רוחני להקשיב לאמרות השנונות ולהברקות שיצאו מפייהם של גאוני ישראל, בטוב ליבם ביין. בפורים אחד נתארכו הדברים... מסביב כולם נרדמו ליד השולחן ורק רבי יוסף חיים החזיק מעמד והקשיב לכל מילה היוצאת מפי קדשו של הגאון רבי יהושע לייב. כל השנה לא נסה התלמיד לפצות פיו בשעה שרבי דרש דברי תורה, אך בפורים הרשה לעצמו להשיג את השגותיו אמנם בדרך - ארץ, אך בתקיפות. הויכוח התורני נמשך שעה ארוכה, עד שבינתיים הקיצו כל יתר המסובים ממנו, אז אמר להם הגאון מבריסק: להוי ידוע לכם, כי רבי יוסף חיים הוא גאון בנגלה ובנסתר.

רבי יוסף חיים זוננפלד היה מומחה בגימטריות:

והנה כמה נוספות:

גימטריה של המילה "איש" _____

גימטריה של המילה "לרעהו" _____

מכאן שהאיש נוצר למען רעהו, כל אחד צריך לדאוג לזולתו

גימטריה של "ציון במשפט תפדה" _____

גימטריה של "תלמוד ירושלמי" _____

גימטריה של "שביה בצדקה" _____

גימטריה של "תלמוד בבלי" _____

ללמדך שרק בקיום התלמודים תפדה ציון מיד הגויים ותבוא הגאולה

עבודה ד'

בירושלים של מעלה דברו בשפת האידיש.

מצאו בסיפור מילים משפת ה"אידיש". _____

בררו מה פרושן של המילים הבאות:

ירמולקע _____ מאנדאלאך _____

זיידע _____ עלזאלאך _____

וואך _____ חאלאט _____

בסיפור מוזכר בעל מלאכה השייך לימים ההם: ר' מוטל "הזעזער" - זה האדם שעבד בבית הדפוס ותפקידו: לפקח באופן

ידני על הדפסת האותיות

לפניכם בעלי מלאכה נוספים מן התקופה ההיא, מה תפקידו של כל אחד מהם? האם קיים היום בעל מלאכה כזה?

*חלבן _____

*שואב מים _____

*כובסת _____

*מצחצח נעליים _____

*סנדלר _____

*שמש _____

*עגלון _____

עבודה ה'

שבצו בטבלה במקום המתאים כל אחת מן המילים הבאות, המילים לקוחות מתוך הסיפור.

אצילות, נכבדה, מסתלסלים, נשזרו, שליח-ציבור, לבש, יקר, קצבי ומשעשע, נצעד, רומז, מנסים, ספוגי חמימות, מנהג, מתפללים, עליזות, יראים, טף, כמכירים, מבוכה, מפורסם, טעה, יין, רעשנית,

שמות עצם	תארים	פעלים